

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

Maršruts
„CAUR KURZEMI UZ ZEMGALI”
3 dienu velo maršruts pa senajām dabas
svētvietām
Sagatavots: 2012

Maršruta gaita	Apskates vietas un objekti
<p>Kurmāle - Kuldīga – Pelči – Snēpele – Raņķi – Līdumnieki- Skrunda – Ciecere – Zirņi - Saldus – Druva- Lutriņi – Kuldīga Maršruta kopējais garums – 151 km *Ieteicamais transporta veids – velosipēds * Vispiemērotākais gadalaiks – vasara</p> <p>1.dienas ceļa posms (maršruta garums – 50km) Kurmāle - Kuldīga – Pelči – Snēpele – Raņķi – Līdumnieki 2.dienas ceļa posms (maršruta garums– 52km) Līdumnieki –Skrunda – Ciecere – Zirņi - Saldus - Druva 3.dienas ceļa posms (Maršruta garums – 49km) Druva – Lutriņi – Kuldīga</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kļaviņu Velnapēdas akmens 2. Kurmāles Baltavots (Svētavots) 3. Bļodakmens Kuldīgas muzejā 4. Elderenes Svētavoti un Velnakmens 5. Mazsāliju pilskalns 6. Snēpeles evaņģēliski luteriskā baznīca 7. Skrundas pilskalns 8. Ezergaļu (Robaltas) bļodakmens 9. Svētaiņu ezers un Svētais kalns 10. Cieceres dabas taka 11. Lutriņi - Kērkliņu baznīcas un Zvārdes baznīcas drupas 12. Grīvaišu luterāņu baznīca un kapsēta

MARŠRUTA APRAKSTS

Pirmo ceļojumā ieteicams apskatīt **Kļaviņu Velnapēdas akmeni** - akmens garums 2,40 m, platums 2,25 m, augstums 1,00 m, apkārtmērs 8,35 m. Nākamais objekts ir **Kurmāles Baltavots** - avots, kas saukts arī par Svētavotu, atrodas grūti pieejamā vietā, kurp aizved tikai maza taciņa caur brikšņainu mežu. Pēc tam apskatām Kuldīgas simbolu **Ventas rumbu** - platākais ūdenskritums Eiropā (249 m), bet **Kuldīgas muzeja pagalmā** dodamies apskatīt **Bļodakmeni** – tas ir dobumakmens, kas pētniekiem uzdod daudz neatbildētu jautājumu. Tālāk ceļš ved uz Pelču pusi - **Pelču muižu. Elderenes Svētavoti un Velnakmens** - avoti, kas saukti par svētavotiem un veselības avotiem, iztek upes ielejas pamatkrasta ielokā. Braucam uz Snēpeles pusi, kur varam apskatīt **Snēpeles muižu** - ēka celta 19.gs. sākumā, kopš 1924. g. skola, **Mazsāliju pilskalnu** - atrodas 4 km attālumā no Snēpeles Kuldīgas ceļa malā uz savrupa zemes paaugstinājuma, ko no trim pusēm ierobežo avotaina upītes grava, **Snēpeles evaņģēliski luteriskā baznīca** - celta 17. gs. pārbūvēta 1837. un 1942. g., **Plūdoņu Baznīcas kalns** - mūsdienās no 8 m augstā kalna paveras labi skati uz tuvējo Kuldīgas - Skrundas šoseju un tuvējo apkārtni. Dienas noslēgumā dodamies uz Līdumniekiem .

Nākamajā dienā dodamies no Līdumniekiem uz Skrundu - **Skrundas pilskalns** - pilskalnā patreiz apskatāmi Ķoniņu krēsli; **Ezergaļu (Robaltas) bļodakmens** - akmens augstums 0,8 m, garums 1,13 m, platums 1,1 m; **Skrundas evaņģēliski luteriskā baznīca** - celta (1673) pēc Kurzemes hercoga pavēles, cietusi karos, izmantota arī kā zirgu stallis. Baznīcas kancele celta 18. gs. otrajā pusē, 1856. gadā izgatavota altārglezna. **Skrundas dzelzceļa stacija-piemiņas vagona deportētajiem cilvēkiem** - pie Skrundas dzelzceļa stacijas 1998. g. uzstādīts piemiņas akmens un vagona muzejs. **Skrundas muiža** - Celta 19. gs. sāk. (30-to gadu beigās vai 40-to sākumā) pārbūvēta 1881. g. Tālāk mēs dodamies uz Cieceri. Ciecērē mēs apskatām **Cieceres upe** - Cieceres upe 6 km garumā izvijas cauri pilsētai, tā saglabājot plašu zaļo zonu pilsētas centrā un veidojot daudz jauku atpūtas vietu un romantisku stūrīšu. Tālāk mēs dodamies uz Zirņiem. Zirņos apskatāms **O.Kalpaka memoriāls "Airītes"** - 1990.gada 11.novembrī tika atklāts atjaunotais pulkveža O. Kalpaka piemiņas muzejs. **Svētaiņu ezers un Svētais kalns** - otrpus ceļam braucējiem neredzams stiepjas Ķerkliņu ezers, ko Ezeres upe savieno ar tuvējo Svētaiņu ezeru.

Medus piliens Kurzemē – tā sevi dēvē Saldus. Saldū apskatām gan pilsētas centrālais laukumu, kas nosaukts **Oskara Kalpaka** vārdā un kas kādreiz bijis tirgus laukums. Šodien Kalpaka laukums ir iemīļota saldenieku un pilsētas viesu atpūtas vieta pašā Saldus centrā. **Strūklaka "Medus piliens"** - Saldū dzimušā tēlnieka Kārļa Īles skulpturāli veidotā strūklaka „Medus piliens” rotā pilsētas Līgo skvēru. **Gar Cieceres upi no Kuldīgas ielas tilta līdz bērnu rotaļu laukumam vijas Cieceres dabas un pastaigu taka**. Pēc vairāk kā 50 km brauciena dodamies nakšņot uz Druvu.

Trešās dienas rītā dodamies uz Lutriņiem. **Ķerkliņu baznīcas un Zvārdes baznīcas drupas** - Padomju varas laikā lielākā daļa Zvārdes pagasta teritorijas tika nodota PSRS gaisa karaspēka daļai mērķpoligona izveidošanai. Bumbu lauka centrā atradās Zvārdes un Ķerkliņu baznīcas, kā arī Rīteļu kapsēta, kura tika pilnībā izpostīta. **Grīvaišu luterāņu baznīca un kapsēta** - Grīvaišu luterāņu baznīca, kapsēta un Grīvaišu krogs veido 17.-19. gs. Latvijas laukiem raksturīgu ēku kompleksu. Baznīca un krogs celti no šajā reģionā izplatīta būvmateriāla - kleķa (māla un sasmalcinātu salmu sajaukuma). Tālāk mēs

dodamies uz Vārmi. Vārmē mēs varam apskatīt: **Omiķu gravu** - dolomīta atsegumi Šķēdes upes kreisajā krastā, augšdevona Mūru svītas statotips. Kopš 1977.gada dabas aizsardzības objekts. 2000. gadā šeit izveidota atpūtas vieta. **Vārmes Sv.Miķeļa baznīca** - celta laikā no 1661. - 1663. gadam. Baznīca nodega 1971. gadā un tās atjaunošana sākās 1995. gadā. **Vārmes muiža** - muižas izveidošanās pirmsākumi meklējami 15. gs., Domājams, ka no 16. gs. pastāvēja muiža un tās īpašnieki bija baronu Birkenu dzimta. Ceļojuma noslēgumā dodamies uz Kuldīgu.

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

APSKATES OBJEKTI

Nosaukums	Raksturojums	Kā atrast?	Praktiskā informācija	Attēls
Kļaviņu Velnapēdas akmens	Akmens garums 2,40 m, platums 2,25 m, augstums 1,00 m, apkārtmērs 8,35 m. Akmens ir gaišpelēks – rozā granīts. 2 līdz 4 metru attālumā ap akmeni visapkārt aparts lauks.	Koordinātes: 56° 53' 749, 21° 52' 296		
Kurmāles Baltavots	Baltavots, kas saukts arī par Svētavotu, atrodas grūti pieejamā vietā, kurp aizved tikai maza taciņa caur brikšāninu mežu. Avota iztekas vietas dziļums ir līdz 1,5 m, un tajā virpuļo vairāki smilšu un ūdens izvirdumi.	Koordinātes: 56° 58' 889, 21° 53' 757		
Blodakmens Kuldīgas muzejā	Dobumakmens, kas pētniekiem uzdod daudz neatbildētu jautājumu. Galvenais - neskaidra tā izcelsme un nav zināms kādreizējais pielietojums. Akmens garums 0,60 m, platums 0,55 m, augstums 0,36 m, apkārtmērs 1,90 m. Akmens atrodas Kuldīgas novada muzeja pagalmā, ir vairākkārt pārvietots.	Adrese: Kuldīga, Pils iela 5 Koordinātes: 56° 58' 103 21° 58' 568	Tel.: +371 633 50129; +371 63350179; +371 63322364; +371 29981396 (Jānis Mētra)	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>Elderenes Svētavoti un Velnakmens</p>	<p>Avoti, kas saukti par svētavotiem un veselības avotiem, iztek upes ielejas pamat krasta ielokā. Ap avotiem izskalota ap 30 m diametrā piltuvveida ieloce, kurai kraujas gandrīz 10 m augstas un ļoti stāvas. Ieloces apakšā, kur iztek avoti ir Velna akmens. Tas ir 1,70 m garš, 1,55 m plats un 0,8 m augsts, tā apkārtmērs 4,95 m.</p>	<p>Adrese: Snēpele Koordinātes: 56° 52' 484 21° 55' 200</p>		
<p>Mazsāliju pilskalns</p>	<p>Atrodas 4 km attālumā no Snēpeles - Kuldīgas ceļa malā uz savrupa zemes paaugstinājuma, ko no trim pusēm ierobežo avotaina upītes grava.</p>	<p>Koordinātes: 56°52.698'Z 21°55.423</p>		
<p>Snēpeles evaņģēliski luteriskā baznīca</p>	<p>Baznīca celta 17. gs., pārbūvēta 1837. un 1942. g.</p>	<p>Adrese: Snēpeles pagasts, Kuldīgas novads. Koordinātes: 56°50.906'Z 21°57.196</p>	<p>Tel.: 63342157</p>	
<p>Plūdoņu Baznīcas kalns</p>	<p>Mūsdienās no 8 m augstā kalna paveras labi skati uz tuvējo Kuldīgas - Skrundas šoseju un tuvējo apkārtni. 100 x 80 m lielo kalnu . 1925.gadā ziņojis, ka Baznīcas kalnā atrastas 16 - 18.gadsimta monētas.</p>	<p>Adrese: Raņķi Koordinātes: 56° 46' 033 21° 58' 585</p>		

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>Skrundas pilskalns</p>	<p>Pilskalnā patreiz apskatāmi Ķoniņu krēslī. Kādreizējā ordeņa mūra pils, kas celta 1365. g., atradusies Ventas kreisajā krastā</p>	<p>Adrese: Skrunda Koordinātes: 56°40,417 22°1,496</p>		
<p>Ezergaļu (Robaltas) bļodakmens</p>	<p>Akmens augstums 0,8 m, garums 1,13 m, platums 1,1 m. Prasmīgi izkaltā dabuma diametrs 0,43 m, dziļums 7 - 8 cm. Bļodas apakša plakana, malas stāvas.</p>	<p>Adrese: Skrunda Koordinātes: 56° 43' 652 22° 08' 442</p>		
<p>Skrundas evaņģēliski luteriskā baznīca</p>	<p>Celta (1673) pēc Kurzemes hercoga pavēles, cietusi karos, izmantots arī kā zirgu stallis.</p>	<p>Adrese: Skrunda Koordinātes: 56°40.426'Z 22°1,037</p>	<p>Tel.: 63331618</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>Svētaiņu ezers un Svētais kalns</p>	<p>Otrpus ceļam braucējiem neredzams stiepjas Ķerkliņu ezers, ko Ezeres upe savieno ar tuvējo Svētaiņu ezeru. To uzskata par senu kulta vietu, uz ko vedina domāt arī ezera nosaukums.</p>	<p>Koordinātes: 56°35'870"N 22°30'742"E</p>		
<p>Saldus Sv. Jāņa evaņģēliski luteriskās draudzes baznīca</p>	<p>Saldus Sv. Jāņa draudzes baznīcu var droši uzskatīt par pilsētas sākotni un simbolu, kas dzīvo līdzī jau daudzu pilsētnieku paudzēm.</p>	<p>Adrese: Saldus nov., Saldus, Kuldīgas 2. Koordinātes: 56°40,008 22°29,592</p>	<p>Tel: +371 29258125 +371 63807443 http://www.saldus.lv</p>	
<p>Ķerkliņu baznīcas un Zvārdes baznīcas drupas</p>	<p>Padomju varas laikā lielākā daļa Zvārdes pagasta teritorijas tika nodota PSRS gaisa karaspēka daļai mērķpoligona izveidošanai.</p>	<p>Adrese: Zvārdes pagasts, Saldus novads</p>	<p>Tel.:+371 63846151 e-pasts: zvarde@saldus.lv</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

Grīvaišu luterāņu baznīca un kapsēta	Grīvaišu luterāņu baznīca, kapsēta un Grīvaišu krogš veido 17.-19. gs. Latvijas laukiem raksturīgu ēku kompleksu	Adrese: Ezeres pagasts Koordinātes: 56°25,437 22°26,020	Tel.: +371 63841344	
---	--	--	---------------------	---

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

PRAKTISKĀ INFORMĀCIJA UN VELOSIPĒDU NOMA

1.diena. **Kurmāle-Līdumnieki**

Saldus tūrisma informācijas centrs

Avotu iela 12, Saldus, LV-3800

+371 63807912

+371 26562707

e-pasts- tic@saldus.lv

Mājas lapa: www.saldus.lv

Kuldīgas tūrisma attīstības centrs

Baznīcas iela 5, LV - 3301

Tel./fakss +371 633 222 59

+371 293 344 03

E-pats: tourinfo@kuldiga.lv

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

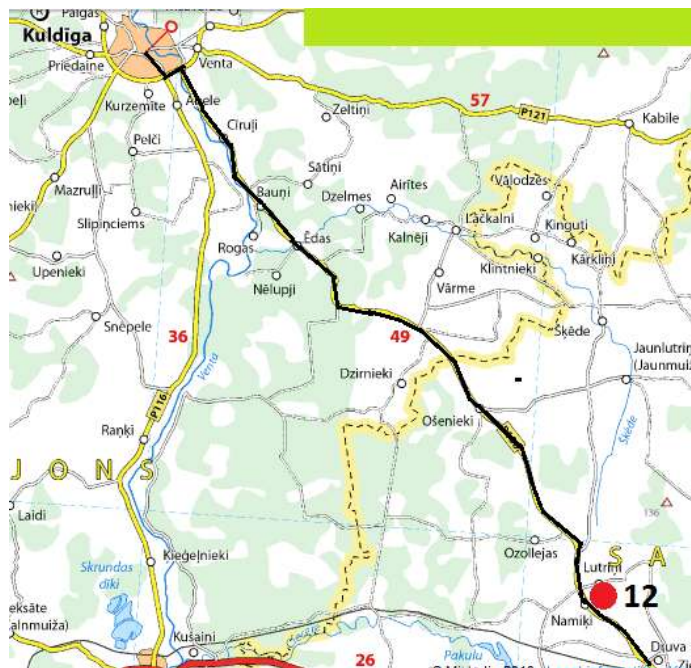
2. diena. Līdumnieki-Druva

The Ancient Cult Sites for Common Identity on the Baltic Sea Coast

3.diena . Druva- Kuldīga

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

IETEICAMĀS NAKTSMĪTNES

Nosaukums	Adrese	GPS	Attēls
<p>Lapsas, atpūtas bāze Vietu skaits 14 ar papildgultām 30</p>	<p>Raņķu pag.- Vīksnas, Raņķu pagasts, Skrundas novads, Latvija, LV-3326 (+371)29135682 www.laivubaze.lv vinoga11@inbox.lv</p>	<p>Koordinātes: 56°46,644 21°59,522</p>	
<p>Druvas vidusskolas jauniešu mītne</p>	<p>Rozentāla iela 3, Druva, Saldus pag Tel.: +371 29103945 +371 63839440</p>	<p>Koordinātes: 56°41,763 22°26,927</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

IETEIKUMI GARDĒŽIEM

Nosaukums	Adrese	Darba laiki	Attēls
Stenders picca	Sūru iela 2, Kuldīga, LV-3301 Koordinātes: 56°57,827 21°57,856	Katru dienu 9.00 – 22.00	
„Mežavējš” SIA ceļmalas krodziņš	Mežavējš, Butnāri; Zirņu pag., Saldus nov., LV – 3801	Tel: 63846072	
„Miko”	Striķu iela 12, Saldus Koordinātes: 56°39,861 22°29,702	P.-Pk.: 8:00-18:30 S.:8:00-15:00 Sv.:slēgts	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>"Stikla pērlīšu spēle"</p>	<p>Rīgas iela 10a., Saldus</p>	<p>P.-C.: 11:00-22:00 Pk., S.: 11:00-24:00 Sv.:Slēgts</p>	
<p>„Miestiņš” kafejnīca</p>	<p>Vienības iela 15/17, Druva, Saldus pag, Koordinātes: 56°41,770 22°27,028</p>	<p>Tel: 26296434</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

CITI APSKATES OBJEKTI

Nosaukums	Apraksts	GPS	Attēls
Vārme - Omiķu grava	Dolomīta atsegumi Šķēdes upes kreisajā krastā, augšdevona Mūru svītas statotips. Kopš 1977.gada dabas aizsardzības objekts. 2000. gadā šeit izveidota atpūtas vieta	Koordinātes: 56°53,010 22°16,564	
Vārmes Sv.Miķeļa baznīca	Celta laikā no 1661. - 1663. gadam. Baznīca nodega 1971. gadā un tās atjaunošana sākās 1995. gadā.	Koordinātes: 56° 50' 54.95" N 22° 13' 3.42" E	
Vārmes muiža	Muižas izveidošanās pirmsākumi meklējami 15. gs., Domājams, ka no 16. gs. pastāvēja muiža un tās īpašnieki bija baronu Birkenu dzimta.	Koordinātes: 56°52,447 22°14,322	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>Ventas rumba</p>	<p>Platākais ūdenskritums Eiropā (249 m). Latvijas lielākais un slavenākais ūdenskritums izveidojies pār Pļaviņu svītas dolomītiem. Tas ir vienas pakāpes ūdenskritums ar augstumu 1,6 m. Ventas rumba ir ļoti populārs tūrisma objekts un kuldīdznieku iecienīta atpūtas vieta. Ainaviski skati uz to paveras no abiem Ventas krastiem, no upes un arī no vecā tilta pār Ventu leļpus ūdenskrituma.</p>	<p>Adrese: Stendes iela "Rumbas", Kuldīgas novads, Kuldīga, LV-3301 Koordinātes: 56.970280 21.977034 Tel./fakss: +371 63322259 +371 29334403 E-pasts: tourinfo@kuldiga.lv</p>	
<p>Pelču muiža</p>	<p>Pelču pils celta 1900.- 1904. gadā.</p>	<p>Adrese: Kuldīgas novads, Pelču pagasts, Pelči, Pelču pils, LV-3322 Koordinātes: 56°55'7"N 21°58'7"E e-pasts: pelcu-skola@kuldiga.lv</p>	
<p>Snēpeles muiža</p>	<p>Ēka celta 19. Gs. sākumā, kopš 1927.g. skola.</p>	<p>Adrese: Kuldīgas novads, Snēpeles pagasts, LV-3328 Koordinātes: 56°50,87'Z 21°57.200 Tel.: 63342128</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>Skrundas dzelzeļa stacija- piemiņas vagona deportētajiem cilvēkiem</p>	<p>1949. g. 25. martā padomju varas iestādes no Skrundas pagasta izsūtīja 228 iedzīvotājus. Pie Skrundas dzelzeļa stacijas 1998. g. uzstādīts piemiņas akmens un vagona muzejs</p>	<p>Adrese: Skrunda Koordinātes: 56°40,969° 22°1,985 Tel.: +371 65854203</p>	
<p>Skrundas muiža</p>	<p>Celta 19. gs. sāk. (30-to gadu beigās vai 40-to sākumā) pārbūvēta 1881. g. Kungu māja uzbūvēta Ventas augstā krastā. Kungu mājas vizuālais veidols līdzīgs Mežotnes pils veidolam, kādēļ izteikti minējumi, ka celtniecībā varētu būt izmantots Johana Georga Ādama Berlica Mežotnes pils projekts.</p>	<p>Adrese: Skrundas novads, Skrunda, Pils iela 2, LV-3326. Koordinātes: 56°40,417 22°1,496 Mob.: +371 29528430 office@skrundasmuiza.lv</p>	
<p>Cieceres upe</p>	<p>Cieceres upe 6 km garumā izvijas cauri pilsētai,</p>	<p>Adrese: Skrunda Koordinātes: 56°40,722 22°2,357</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

<p>O.Kalpaka memoriāls "Airītes"</p>	<p>Četru varoņu nāves vietu un piemiņas ansambli par brīvprātīgi saziēdotiem līdzekļiem bija iekārtoja vietējās sabiedriskās organizācijas</p>	<p>Adrese: "Kalpaki" , Zirņu pagasts, Saldus rajons, LV-3853</p> <p>Koordinātes 56°40'44"N 22°9'18"E</p> <p>Tel.: 63830281; 22017465</p>	
<p>Oskara Kalpaka laukums</p>	<p>Pilsētas centrālais laukums kādreiz bijis tirgus laukums. Šodien Kalpaka laukums ir iemīļota saldenieku un pilsētas viesu atpūtas vieta pašā Saldus centrā</p>	<p>Adrese: Kuldīgas iela 2, Saldus, LV-3801</p> <p>Koordinātes: 56°39,798 22°29,275 Tel: +371 29258125 +371 63807443 http://www.saldus.lv</p>	
<p>Strūklaka "Medus piliens"</p>	<p>Saldū dzimušā tēlnieka Kārļa Īles skulpturāli veidotā strūklaka „Medus piliens” rotā pilsētas Līgo skvēru.</p>	<p>Adrese: Saldus novads, Saldus, LV-3801</p> <p>Koordinātes 56.664101, 22.492012. http://www.saldus.lv</p>	

The Ancient Cult Sites for
Common Identity on the Baltic Sea Coast

Cieceres dabas taka	Dabas un pastaigu taka vijas gar Cieceres upi no Kuldīgas ielas tilta līdz bērnu rotaļu laukumam.	Adrese: Saldus novads, Saldus, LV-3801 Koordinātes: 56.667194, 22.490816 Tel.: +371 63807443 E-pasts: tic@saldus.lv	
----------------------------	---	---	---

NOVĒLAM PATĪKAMU ATPŪTU!

Vairāk informācijas par līdzīgiem maršrutiem, kā arī dabas svētvietām Latvijā, Igaunijā un Zviedrijā – www.ancientsites.eu